

چشم انداز توسعه خدمات ارزی بانک ها در پسا تحریم

منبع: financialbrand

همه چشم انتظار رفع تحریم ها و از سرگیری ارتباط های بین المللی با ایران هستند که به دنبال آن رونق به اقتصاد کشورمان بازگردد و چرخ های تولید دوباره به حرکت درآیند.

سیستم بانکی که یکی از مهمترین فاکتورهای خروج از رکود و شکوفایی اقتصادی به حساب می آید اثرات منفی بسیاری از تحریم های اقتصادی را برطرف می کند و با رفع تحریم ها و روابط بین المللی بانکی چشم انداز روشنی در جهت توسعه خدمات ارزی پیش روی فعالان اقتصادی قرار می دهد .

تحریم های اقتصادی از دو مسیر بانک های ایرانی را در تنگنا قرار داد. بخشی از تحریم ها به صورت مستقیم سیستم بانکی را هدف قرار داد و بانک های ایرانی را از مبادلات با شرکای خارجی و امکان ادامه در عرصه بین الملل محروم کرد و در نتیجه سودآوری بانکها به شدت کاهش یافت. اثر غیر مستقیم تحریم اقتصادی هم آن بود که هزینه مبادله در اقتصاد افزایش یافت و بنگاه های اقتصادی با مشکل جدی تامین مالی مواجه شدند. در آخر، آنها در باز پرداخت بدهی خود به بانکها دچار مشکل شدند که نتیجه این امر منجر به کاهش سودآوری بانکها و افزایش مطالبات غیرجاری شد. بنابراین دستیابی به منابع بین المللی برای تامین مالی شرکتی در کشور در حال توسعه ایران به شدت مورد نیاز است . با برقراری روابط بانکی بین المللی در پسا تحریم، تجارت الکترونیک نوین جهانی به ایران می آید و گشایش خطوط اعتباری بین بانکی در کشورمان تسهیل می شود.

فاینانس

فاینانس یکی از آیم های اصلی خطوط اعتباری بین بانکی است . با نگاهی به اقتصاد کشورهای دنیا به راحتی می توان به نقش فاینانس در فرآیند رشد و توسعه اقتصادی جوامع مختلف پی برد. فاینانس به تامین منابع مالی مورد نیاز اجرای پروژه ها و خرید تجهیزات طرح های تولیدی (سرمایه ای) و همچنین خدمات فنی و مهندسی پروژه ها با استفاده از تسهیلات اعتباری خارجی میان مدت و وفق قراردادهای مالی منعقد به اعتباردهندگان خارجی اطلاق می شود.

ریفاینانس

ریفاینانس نیز با رفع تحریم ها منجر به گشایش اعتبارات اسنادی بین بانکی می شود. به استفاده از تسهیلات کوتاه مدت بین بانکی (معمولاً یک ساله) ریفاینانس می گویند. به عبارت دیگر، نوعی گشایش اعتبار اسنادی است که فروشنده/ذینفع در زمان معامله اسناد طبق شرایط اعتبار وجه اسناد را به صورت نقد از بانک کارگزار دریافت می کند و خریدار با توجه به قرارداد منعقد به بانک در زمان تعیین شده در قرارداد اقدام به پرداخت وجه اسناد می کند. حداکثر مهلت خریدار برای پرداخت وجه اسناد یک سال است. کلیه واردکنندگان کالا و خدمات می توانند اقدام به گشایش اعتبارات اسنادی با استفاده از خطوط اعتباری بین بانکی کنند. واردکننده ایرانی می تواند نسبت به خرید کالا به صورت مدت دار اقدام کند و وجه کالای وارداتی را به صورت اقساطی پرداخت کند. در حالی که فروشنده، وجه کالای خود را به صورت نقدی در زمان ارائه اسناد حمل دریافت می کند.

یوزانس

مدل دیگری از گشایش اعتبار بین بانکی یوزانس است. در اعتبار اسنادی یوزانس، خریدار کالا یا خدمات مبلغ پرداختی را به صورت تسویه به فروشنده کالا پرداخت می کند. هنگامیکه فروشنده کالا (ذینفع اعتبار اسنادی) نسبت به حمل کالا اقدام و اسناد را بدون مغایرت به بانک ذیربط ارائه می دهد، از تاریخ ارائه سند و پس از خاتمه یوزانس مبلغ کالای خود را از بانک مربوطه اخذ خواهد کرد. در اعتبار اسنادی یوزانس اصل مبلغ کالا را فروشنده توافق کرده و در موعد خاصی بعد از تحویل کالا دریافت می کند. فروشنده مبلغی به عنوان بهره، که مورد تأیید خریدار است به قیمت کالای خود اضافه کرده و اصل و فرع مبلغ کالای فروخته شده را هنگام سررسید مطالبه می کند.

با رفع تحریم ها این گونه گشایش اعتبارات بین بانکی در سطح بین المللی از سر گرفته می شود و می توان انتظار داشت که در پسا تحریم مشکلاتی نظیر گشایش اعتبار که به دلیل تحریم اقتصادی بر نظام بانکی تحمیل شده است دیگر وجود نداشته باشد. از سویی با کاهش هزینه مبادله در اقتصاد نیاز مالی و تقاضا برای تسهیل سرمایه در گردش کاهش می یابد و از شدت تنگنای اعتباری کاسته می شود. همچنین به دلیل کاهش ریسک سرمایه گذاری در کشور، منابع از داخل و خارج به اقتصاد ایران تزریق می شود که بخشی از آن به طور طبیعی نزد بانکها سپرده گذاری می شوند و از طریق جریان منابع، سیستم بانکی تقویت شده و از شدت تنگنای اعتباری کاسته می شود.

علاوه بر این، با حضور بانک های ایرانی در عرصه بین المللی سودآوری آنها از این محل افزایش می یابد و به دلیل کاهش ریسک سرمایه گذاری در کشور و رونق اقتصادی می توان انتظار داشت که بدهی معوق بانکی کاهش یافته و نسبت مطالبات غیر جاری در نظام بانکی به صورت قابل ملاحظه ای کاهش یابد. در پی رفع تحریم ها حضور بانک های خارجی در ایران نیز می تواند منجر به گسترش فضای رقابتی در بازار پولی و ورود ابزار و تکنولوژی های جدید در این حوزه شود چرا که این بانکها به دلیل روابط بین المللی قوی خود می توانند جریان جذب منابع بیشتر از سوی سرمایه گذاران خارجی را شدت بخشیده و بر وسعت این بازار بیفزایند. با این

اوصاف به طور قطع رفع تحریم های بین المللی تاثیرات مثبتی در بازار پولی و بانکی کشور به جای خواهد گذاشت. امید است تا با فراهم شدن این فرصت‌ها، بانک های کشور مبادلات بین المللی در سطح قبل تحریم و حتی فراتر از آن را داشته باشند.